

Dr Mustafa Cerić
Reis-ul-ulema emeritus Bosne i Hercegovine

Ljubljana, 3. maj 2021

Spoštovani gospod Mustafa Cerić,

V odgovoru na vaše polemično odprto pismo naj najprej poudarim, da sem se glede BiH dosledno, vselej in povsod zavzemal za ozemeljsko celovitost suverene BiH, ki jo enakopravno konstituirajo vsi trije narodi, Bošnjaki, Hrvati in Srbi, v mejah, kakršne je imela kot jugoslovanska republika. Dosledno sem se zavzemal tudi za prihodnost BiH v EU, kar bi njenim državljanom zagotavljalo mir, varnost, blaginjo, enakopravnost in dostojanstvo. Za vse to se zavzemam, kolikor in kjer morem, še zdaj. To veste oziroma bi lahko vedeli tudi vi, g. Cerić.

Zato me je presenetilo vaše pismo in vaše tolmačenje mojega poročila o BiH. Pripravil sem ga v začetku leta 2011 po naročilu takratnega predsednika slovenske vlade kot oporo za njegovo razpravo o razmerah v BiH, ki naj bi se odvila na vrhu EU, pa je razprava potem odpadla. Pri pripravi poročila sem izhajal iz krute realnosti, v katerih živijo državljani BiH in ne iz fiktivnih stanj in iracionalnih podmen. Moje izhodišče je bilo, da obstoj BiH zagotavljajo njeni državljani, ker je to njihov interes, in ne sile od zunaj ali od zgoraj. Prepričan sem, da samo tako lahko politika rešuje probleme, vedno s pogledom v prihodnost in ne v preteklost. Dejstvo je, da je obdobje od sprejetja Daytonskega sporazuma v veliki meri obdobje izgubljenih priložnosti in da bi nadaljevanje obstoječega stanja pomenilo težko nadomestljivo izgubo za gospodarski in socialni razvoj, za blaginjo, za doseganje funkcionalnosti države in za njeno približevanje EU.

Poročilo naj bi ponudilo predstavnikom Slovenije osnove za opredelitve in podrobnejšo razčlenitev svojih stališč do BiH na poglobljeni razpravi vrha EU. Sam bi bil kot politik vesel takšne analize, ki bi mi, ne glede na to, ali bi se z njenimi posameznimi elementi strinjal, pokazala, kam je treba usmeriti vse svoje napore in prizadevanja, da se obstoječe razmere in negativne tendence spremenijo v pozitivno smer. Predvsem sem se zavzel za posebej angažiran odnos EU, zato da bi država postala funkcionalna in bi v nadaljevanju tako usposobljena lahko začela enakopraven dialog v pogajanjih o izpolnjevanju kriterijev za njeno včlanitev v EU.

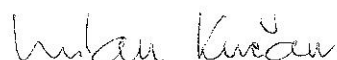
Zato ne delim vašega mnenja, spoštovani g. Cerić, da je sreča, da mednarodna skupnost ni obravnavala poročila. Žal mi je, da ni prepoznala priložnosti, ki sem jih v poročilu nakazal. Morda bi bile razmere v BiH danes bistveno drugačne, če bi bila bilanca njenega angažiranja pozitivnejša in ne bi prevladalo zadovoljstvo ob statusu quo in dejstvu, da v BiH zdaj ni vojne, kot mi je bilo rečeno v Bruslju, kamor se s poročilom nisem vsiljeval sam.

Še to želim povedati. Celotna moja analiza, vključno z odstavkom, ki vas je, tako iztrgan, navedel k pisanju, je poziv za ohranitev ozemeljske celovitosti BiH. Naj ponovim, BiH kot države treh enakopravnih narodov. Famosni non-paper, vsaj kolikor je poznan javnosti, pa se zavzema za razkosanje BiH, ne da bi njene državljane o tem kdor koli kaj vprašal.

V tem je, spoštovani g. Cerić, bistvena razlika. Ste pomislili, da jo tudi sami delite, ko jo dosledno nazivate samo kot Bosno? Se boste vprašali, koliko ste tudi sami prispevali k temu, da bi Bosna in Hercegovina obstala kot država treh enakopravnih narodov in hkrati storila tudi pomembne korake k svoji funkcionalnosti in približevanju EU. Z drugačno opredelitvijo bi pomembno prispevali k temu, da bi bila razmišljanja o razkosanju BiH odveč. Na žalost pa taka razmišljanja obstajajo tako znotraj BiH kot izven nje.

Lepo vas pozdravljam in vam sporočam, da se tudi sam v Sloveniji soočam ne samo s korona virusom, ampak tudi z manipulacijami o »non-paperju« in mojem poročilu. Žal tudi vašimi.

Milan Kučan

P.S. Kakšna so še danes moja stališča o BiH, se lahko prepričate, če si pogledate moj intervju, ki sem ga imel 16.4.2021 za Centralni dnevnik Face TV.